

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง
ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๕/๒๕๕๖

วันที่ ๑๙ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีขณะกระทำความผิด

คู่กรณีที่ ๑	นายช่างสำรวจ ๗ ว.	สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด
คู่กรณีที่ ๒	นักบริหารงานช่าง ๗	สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล
คู่กรณีที่ ๓	เจ้าพนักงานปกครอง ระดับชำนาญการ	สังกัด ที่ทำการปกครองอำเภอ
คู่กรณีที่ ๔	เจ้าพนักงานปกครอง ระดับชำนาญงาน	สังกัด ที่ทำการปกครองอำเภอ

เรื่อง การควบคุมงานและตรวจการจ้างของที่ทำการปกครองอำเภอ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

ที่ทำการปกครองอำเภอได้จ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. ดำเนินการโครงการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรหมู่ที่ ๗ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามสัญญาจ้างลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ โดยกำหนดให้ผู้รับจ้างขุดลอกปากคลอง กว้าง ๗ เมตร ลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร ยาว ๘,๕๔๖ เมตร ปริมาณดินประมาณ ๗๒,๕๙๐ ลูกบาศก์เมตร ผู้รับจ้างได้ทำงานและส่งมอบงานจ้าง เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ คู่กรณีที่ ๑ หัวหน้าผู้ควบคุมงาน และคู่กรณีที่ ๒ ผู้ช่วยผู้ควบคุมงาน ตามคำสั่งอำเภอลง ที่ ๑๙๕/๒๕๕๒ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ได้รับรองว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ตามบันทึกข้อความที่ทำการปกครองอำเภอลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ คู่กรณีที่ ๓ ประธานกรรมการตรวจรับการจ้าง ตามคำสั่งอำเภอ ที่ ๑๙๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และคู่กรณีที่ ๔ กรรมการตรวจรับการจ้าง ตามคำสั่งอำเภอ ที่ ๒๔๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ได้ทำการตรวจรับและรับรองผลงานของผู้รับจ้างว่าถูกต้องแล้วเสร็จตามบันทึกการตรวจรับการจ้าง ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ที่ทำการปกครองอำเภอได้เบิกจ่ายเงินให้ผู้รับจ้าง ตามใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๓ เลขที่ ๑๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่งานจ้างขุดลอกคลองดังกล่าวไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบเมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ โดยทดสอบวัดเป็นระยะตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการจนถึงสิ้นสุดโครงการ จำนวน ๑๔ จุด

แล้วหาค่าเฉลี่ย ซึ่งคำนวณความกว้างของปากคลองได้ ๗.๔๖ เมตร ความลึก ๒.๑๙ เมตร และความยาว ๘,๘๖๔ เมตร คำนวณปริมาณดินขุดได้ ๒๑,๗๕๐ ลูกบาศก์เมตร

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในสำนวนประกอบข้อกฎหมายแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยรวม ๒ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ มีหน้าที่ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ ตำแหน่ง นายช่างสำรวจ ๗ ว. สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และคู่กรณีที่ ๒ ตำแหน่ง นักบริหารงานช่าง ๗ สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบล จึงถือได้ว่าคู่กรณีดังกล่าวเป็น “เจ้าหน้าที่” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ และอำเภอได้แต่งตั้งให้คู่กรณีที่ ๑ เป็นหัวหน้าผู้ควบคุมงาน และคู่กรณีที่ ๒ เป็นผู้ช่วยผู้ควบคุมงาน ตามคำสั่งอำเภอ ที่ ๑๙๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ เพื่อให้ทำหน้าที่ควบคุมงานโครงการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร หมู่ที่ ๗ จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงาน ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ และคู่กรณีที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ควบคุมงาน ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๓ และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๓ กำหนดให้ผู้ควบคุมงานมีหน้าที่ตรวจและควบคุมงาน ณ สถานที่ที่กำหนดไว้ในสัญญา หรือที่ตกลงให้ทำงานข้างนั้น ๆ ทุกวันให้เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกประการ จัดบันทึกสภาพการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างและเหตุการณ์แวดล้อมเป็นรายวัน พร้อมทั้งผลการปฏิบัติงานเพื่อรายงานให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบทุกสัปดาห์ การบันทึกการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างให้ระบุรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานและวัสดุที่ใช้ด้วย และให้รายงานผลการปฏิบัติงานของผู้รับจ้างว่าเป็นไปตามสัญญาหรือไม่ ให้คณะกรรมการตรวจการจ้างทราบภายในสามวันทำการนับแต่วันถึงกำหนดส่งมอบงาน

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ทำการปกครองอำเภอโดยนายอำเภอได้ทำสัญญาจ้าง ห้างหุ้นส่วนจำกัด ว. ผู้รับจ้าง ตามสัญญาลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ ให้ทำการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรหมู่ที่ ๗ ขนาดปากคลองกว้าง ๗ เมตร ลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร ยาว ๘,๕๔๐ เมตร ปริมาตรดินประมาณ ๗๒,๕๙๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมจ่ายประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน ๑ ป้าย จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท คู่กรณีที่ ๑ หัวหน้าผู้ควบคุมงาน และคู่กรณีที่ ๒ ผู้ช่วยผู้ควบคุมงาน ได้รับรองตามบันทึกข้อความที่ทำการปกครองอำเภอ ลงวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา แต่จาก

การตรวจสอบสังเกตการณ์งานจ้างดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ โดยทดสอบวัดเป็นระยะตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการจนถึงจุดสิ้นสุดโครงการ จำนวน ๑๔ จุด แล้วหาค่าเฉลี่ย พบว่ามีเพียงจุดเริ่มโครงการเพียงจุดเดียวที่ความลึกเป็นไปตามแบบรูปการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา อีก ๑๓ จุด ความลึกไม่เป็นไปตามแบบรูปการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งทำให้การปกครองอำเภอได้แจ้งให้ผู้รับจ้างทำการแก้ไขงานจ้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาเนื่องจากอยู่ในระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญา และผู้รับจ้างแก้ไขงานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ จากนั้นคูกรณีที่ ๑ คูกรณีที่ ๒ ได้ทำการตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่ทำงานจ้างเมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และมีความเห็นว่าผู้รับจ้างได้แก้ไขงานจ้างให้เป็นไปตามแบบรูปการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา

คูกรณีที่ ๑ และคูกรณีที่ ๒ ต่อสู้ว่า ในฐานะผู้ควบคุมงานได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด ซึ่งภายหลังการตรวจรับการจ้าง (วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒) ได้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่เป็นเหตุให้เกิดอุทกภัย ๒ ครั้ง คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ และระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๒ จังหวัดได้ประกาศให้อำเภอเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน เนื่องจากกระแสน้ำที่มีความรุนแรงได้พัดพาดินและวัสดุต่างๆ มาทับถมบริเวณคันคลองเป็นจำนวนมาก เพราะพื้นที่ตามโครงการฯ เป็นพื้นที่รับน้ำไหลผ่านลงสู่แม่น้ำทางทิศตะวันออก ประกอบกับดินตามโครงการฯ มีลักษณะดินปนทราย เป็นดินที่มีความยึดเกาะกันน้อย เมื่อถูกขุดลอกขึ้นมาทำเป็นถนนเลียบคันคลอง กระแสน้ำจึงกัดเซาะทำให้คันดินพังทลายลงไปในลำคลอง การกำหนดลาด Slope ๑:๑ ซึ่งมีความชันสูง เป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขิน

มีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปว่า อุทกภัยที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขินได้ ในระดับ ๒.๑๙ เมตร จากความลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร หรือไม่ นั้น กรณีนี้ผู้อำนวยการส่วนจัดสรรน้ำและบำรุงรักษาสำนักชลประทาน และผู้อำนวยการโครงการชลประทาน พยานผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นว่า ตามตารางปริมาณน้ำฝนรายเดือนประจำปี ๒๕๕๒ จะเป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขินได้ระดับใดนั้น มีปัจจัยประกอบหลายประการ เช่น

(๑) ปริมาณฝน ที่ตกในช่วงระยะเวลาต่างๆ ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากลงมาอย่างน้อยเท่าใด และตรงบริเวณโครงการฯ ที่ขุดลอกคลองหรือไม่

(๒) ลักษณะดินบริเวณโครงการฯ เป็นดินชนิดใด ถ้าเป็นดินปนทรายโอกาสที่จะทำให้เกิดการตื้นเขินก็มีมาก

(๓) การกำหนดลาด Slope คลองก็เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้เกิดการกัดเซาะพังทลาย หากมีกระแสน้ำมามาก เร็วและแรง

(๔) ลักษณะการกองดินที่ขุดขึ้นมาอยู่ห่างหรือใกล้ปากคลองมากเท่าใด เมื่อฝนตกชะดินก็จะไหลลงคลองได้ เป็นต้น

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า จากข้อมูลปริมาณน้ำฝนรายเดือนประจำปี ๒๕๕๒ โดยในเดือนพฤษภาคม มีปริมาณน้ำฝน ๑๒๙ มิลลิเมตร ต่อเนื่องถึงเดือนมิถุนายน มีปริมาณน้ำฝน ๑๑๔ มิลลิเมตร และ

เดือนกันยายน มีปริมาณน้ำฝน ๒๙๔ มิลลิเมตร และพื้นที่โครงการฯ เป็นพื้นที่รับน้ำ ซึ่งพยานผู้เชี่ยวชาญให้ความเห็นว่าหากมีปริมาณน้ำฝนตั้งแต่ ๙๐ มิลลิเมตร จะเกิดอุทกภัยน้ำป่าไหลหลากลงมาบ่าท่วมพื้นที่การเกษตร และสภาพดินบริเวณโครงการฯ เป็นดินปนทราย การกำหนดลาด Slope ๑:๑ ซึ่งมีความชันสูง และกองดินที่ขุดขึ้นมาบางส่วนปรับเป็นคันดินกั้นน้ำ บางส่วนปรับเป็นถนนเรียบคันคลอง หรือปรับเรียบบริเวณพื้นที่ด้านข้างเคียงโครงการฯ ซึ่งอยู่ใกล้ปากคลอง จึงถือเป็นเหตุปัจจัยที่จะทำให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขินได้ จึงเห็นว่าความลึกของคลองที่ไม่เป็นไปตามที่แบบรูปรายการที่กำหนดนั้นเกิดจากปัญหาอุทกภัย แต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าปัญหาอุทกภัยดังกล่าวจะเป็นเหตุให้คลองที่ขุดลอกดังกล่าวตื้นเขินขึ้นมาในระดับ ๒.๑๙ เมตร จากความลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร หรือไม่ และไม่อาจยืนยันว่าเหตุอุทกภัยดังกล่าวเป็นเหตุให้ความลึกของคลองไม่เป็นไปตามที่แบบรูปรายการกำหนด ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบสังเกตการณ์โครงการขุดลอกคลองดังกล่าวเมื่อระยะเวลาได้ล่วงเลยมามากแล้ว

จากพยานหลักฐานไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ความลึกของคลองที่ผู้รับจ้างขุดต่างไปจากวันที่คูกรณีที่ ๑ และคูกรณีที่ ๒ ควบคุมงานจ้างและรับรองว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า การกระทำของคูกรณีที่ ๑ และคูกรณีที่ ๒ เป็นการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๓ และเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ มีหน้าที่ตรวจการจ้าง ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คูกรณีที่ ๓ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง ระดับชำนาญการ และคูกรณีที่ ๔ ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง ระดับชำนาญงาน สังกัดกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย จึงถือได้ว่าคูกรณีดังกล่าวเป็น “เจ้าหน้าที่” ตามคำนิยามที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ และอำนาจได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับการจ้าง โดยแต่งตั้งให้คูกรณีที่ ๓ เป็นประธานกรรมการ ตามคำสั่งอำเภอ ที่ ๑๙๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ และแต่งตั้งให้คูกรณีที่ ๔ เป็นกรรมการ ตามคำสั่งอำเภอ ที่ ๒๔๔/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้ทำหน้าที่ตรวจรับการจ้างโครงการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตร หมู่ที่ ๗ จึงถือได้ว่า คูกรณีที่ ๒ และคูกรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจการจ้าง ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง

มีประเด็นต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจการจ้าง ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๒ และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๒ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจการจ้างมีหน้าที่ตรวจสอบรายงานการปฏิบัติงานของผู้รับจ้าง และเหตุการณ์แวดล้อมที่ผู้ควบคุมงานรายงาน โดยตรวจสอบกับแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาทุกสัปดาห์ ตรวจสอบงานที่ผู้รับจ้างส่งมอบภายในสามวันทำการนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบการส่งมอบงาน และเมื่อตรวจเห็นว่าเป็นการถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญาแล้ว ให้ถือว่าผู้รับจ้างส่งมอบงานครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้รับจ้างส่งงานจ้างนั้น และให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงานทั้งหมดหรือเฉพาะงวดแล้วแต่กรณี โดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพื่อทำการเบิกจ่ายเงินต่อไป

จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ที่ทำการปกครองอำเภอโดยนายอำเภอได้ทำสัญญาจ้างผู้รับจ้าง ตามสัญญาลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๒ ให้ทำการขุดลอกคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรหมู่ที่ ๗ ขนาดปากคลองกว้าง ๗ เมตร ลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร ยาว ๘,๕๔๐ เมตร ปริมาตรดินประมาณ ๗๒,๕๙๐ ลูกบาศก์เมตร พร้อมป้ายประชาสัมพันธ์โครงการ จำนวน ๑ ป้าย จำนวนเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ คณะกรรมการตรวจรับการจ้าง ได้ทำการตรวจรับและรับรองผลงานของผู้รับจ้างว่าถูกต้องแล้วเสร็จตามบันทึกการตรวจรับการจ้าง ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แต่จากการตรวจสอบสังเกตการณ์งานจ้างดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓ โดยทดสอบวัดเป็นระยะตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการจนถึงสุดโครงการ จำนวน ๑๔ จุด แล้วหาค่าเฉลี่ย พบว่ามีเพียงจุดเริ่มโครงการเพียงจุดเดียวที่ความลึกเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา อีก ๑๓ จุด ความลึกไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งที่ทำการปกครองอำเภอได้แจ้งให้ผู้รับจ้างทำการแก้ไขงานจ้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญา เนื่องจากอยู่ในระยะเวลาประกันความชำรุดบกพร่องตามสัญญา และผู้รับจ้างแก้ไขงานแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ จากนั้น คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ จึงออกตรวจงานจ้าง ณ สถานที่ที่ทำงานจ้าง เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓ และมีความเห็นร่วมกันว่าผู้รับจ้างได้แก้ไขงานจ้างเป็นไปตามแบบรูปรายการละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา

คู่กรณีที่ ๓ และคู่กรณีที่ ๔ ต่อสู้ว่า ในฐานะคณะกรรมการตรวจการจ้าง ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนด ซึ่งภายหลังการตรวจรับการจ้าง (วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒) ได้เกิดฝนตกหนักในพื้นที่เป็นเหตุให้เกิดอุทกภัย ๒ ครั้ง คือระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ และระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๒ จังหวัดได้ประกาศให้อำเภอเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉิน เป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขิน เนื่องจากกระแสน้ำที่มีความรุนแรงได้พัดพาดินและวัสดุต่างๆ มาทับถมบริเวณกันคลองเป็นจำนวนมาก เพราะพื้นที่ตามโครงการฯ เป็นพื้นที่รับน้ำไหลผ่านลงสู่แม่น้ำปิงทางทิศตะวันออก ประกอบกับดินตามโครงการฯ มีลักษณะดินปนทราย เป็นดินที่มีความยึดเกาะน้อย เมื่อถูกขุดลอกขึ้นมาทำเป็นถนนเลียบคันคลอง กระแสน้ำจึงกัดเซาะทำให้คันดินพังทลายลงไปในลำคลอง การกำหนดลาด Slope ๑:๑ ซึ่งมีความชันสูง เป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขิน

มีประเด็นต้องพิจารณาต่อไปว่า อุทกภัยที่เกิดขึ้นนั้นจะเป็นเหตุให้คลองตามโครงการฯ ตื้นเขินได้ในระดับ ๒.๑๙ เมตร จากความลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร หรือไม่ ซึ่งประเด็นนี้ได้พิจารณาวินิจฉัยไว้แล้วในประเด็นที่ ๑ ข้างต้น โดยเห็นว่า ความลึกที่ไม่เป็นไปตามที่แบบรูปรายการที่กำหนดนั้น เกิดจากปัญหาอุทกภัยแต่ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าปัญหาอุทกภัยดังกล่าวจะเป็นเหตุให้คลองที่ขุดลอกดังกล่าว ตื้นเขินขึ้นมาในระดับ ๒.๑๙ เมตร จากความลึกเฉลี่ย ๓.๕๐ เมตร หรือไม่ และพยานผู้เชี่ยวชาญก็ไม่อาจยืนยันว่าเหตุอุทกภัยดังกล่าวเป็นเหตุให้ความลึกของคลองไม่เป็นไปตามที่แบบรูปรายการกำหนด ประกอบกับที่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคได้เข้าตรวจสอบสังเกตการณ์โครงการขุดลอกคลองดังกล่าวเมื่อระยะเวลาได้ล่วงเลยมามากแล้ว

จากพยานหลักฐานไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าความลึกของคลองที่ผู้รับจ้างขุดต่างไปจากวันที่คูกรณี ที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ทำการตรวจการจ้างและรับรองว่าผู้รับจ้างทำงานแล้วเสร็จตามแบบรูปรายการละเอียด และข้อกำหนดในสัญญา ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในสำนวนไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะรับฟังได้ว่า การกระทำของคูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ เป็นการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๒ และเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๑ วรรคสอง และมาตรา ๓๐๒ (๓) คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาดว่า การกระทำของคูกรณีที่ ๑ คูกรณีที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔ ไม่เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ให้ยุติเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังกับคูกรณีที่ ๑ คูกรณีที่ ๒ คูกรณีที่ ๓ และคูกรณีที่ ๔

นางสาวประไพร์ อังกินันท์

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาราชการแทน
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทน
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน